

se uvijek ne poštiva izvorni ikavski tekst (vrime, svitu, ditića) te se već kod početka samog, umjesto: *U se* (taj »se« svakodnevno izgovaramo; jutros, danas, večeras, ljetos — ovog jutra, ovog dana) čuje: «U to vrijeme...» (kad je to vrijeme već spomenuto?) Englezi ne dopuštaju da glumac na pozornici išta mijenja u Šekspirovu govoru (danas nerijetko nerazumljiv), a ovdje se radi o djelu kojim je cijeli naš narod — stvarajući ga kroz stoljeća — dao sebi dostojnu kulturnu iskaznicu. (v. »O dva stiha najpoznatije hrv. božićne pjesme«, Sv. *Cecilija* br. 3 1973, 83).

I svojevrsna izvedba naše božićne epopeje što smo je čuli i gledali u crkvi M. B. na Trsatu, uzorna po svojoj brižljivoj pripremi svih sudionika, naročito solista (voditeljica-recitatorica Metka Mandekić, tenor Franjo Huserik, bariton Josip Lacković te pastirica-voditeljica Milva Burić) gdje se jasno, a katkada, osobito u izmjenama raspoloženja i dramski snažno, ogledao puls zbivanja (što će svoju pointu doseći u apostrofi Otkupljenja i Uskrsnuća), mogla je biti poticaj za još dalji, viši stupanj — da doživimo ostvarenje onoga što je u naslovu ovdje spomenuto.

Ova godina Otkupljenja poziva.

K. MOSKATELO

KANTORSKI SUSRET U SUBOTICI

U Subotici je već postao običajem tzv. zimski susret kantora i orguljaša u vremenu između Božića i Nove godine. U tim danima je subotičko malo sjemenište na raspolaganju, pa tako se ovaj susret već nekoliko godina priređuje u prostorijama Paulinuma.

Pošto je subotička biskupija dvojezična, tako se i kantorski dan održava na dva jezika. Na hrvatskom jeziku održao je značajno predavanje profesor Instituta za crkv. glazbu u Zagrebu M^o Izak Špralja. On je na tom jednodnevnom sastanku prikazao novu hrvatsku pjesmaricu koja nosi naslov: *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*. M^o Špralja je najprije govorio o sastavljanju pjesmarica, zatim o našim dosadašnjim pjesmaricama, kako bi na koncu mogao dati opširan prikaz o novoj pjesmarici. U svom prikazu odmah je prezentirao i primijenio pjesmaricu sa svim njezinim napjevima.

Mađarskoj jezičnoj skupini održano je predavanje o orguljama. Predavač je govorio općenito o orguljama, zatim o graditeljstvu orgulja i o sviranju na orguljama. Ovo predavanje je održao Karpati Jozsef, orguljski umjetnik iz Budimpešte.

Ovi susreti, kao jednodnevni tečajevi su veoma korisni i značajni. To je već uvidio i pok. biskup Lajčo Budanović, pa je pozvao M^o Albu Vidakovića da on pomogne u tome i da organizira takve susrete u Bačkoj. Ova se tradicija, koja se pokazala veoma korisnom nastavlja sada u organizaciji Biskupske glazbene sekcije čiji je pročelnik Josip Mioč.

Obično je na ovim susretima odaziv dobar, ali uvijek zavisi od spremnosti osobe i od podrške župnika.

M.

O NEPOZNATIM DETALJIMA IZ ŽIVOTA STANISLAVA PREPREKA

Kao dugogodišnji suradnik i glazbeni promicatelj našeg skladatelja Stanislava Prepreka, želim prigodom druge godišnjice njegove smrti i pred izlaženje našeg novog crkvenog kantuala, progovoriti o nekim nepoznatim, ali zanimljivim pojedinostima iz njegova života.

S. Prepek je rođen 1900. u Šidu. Učiteljsku školu završio je 1918. u Petrinji, a učiteljsku službu započeo 1919. u Novoj Kapeli. U Petrovaradinu službuje 1920.

a od 1921. do 1926. u Maradiku. Kao učitelj ponovno dolazi u Petrovaradin 1926. i ostaje u njemu do svoje smrti 1982.

Sa sklapanjem počinje Prepek 1914. a crkvenom se glazbom bavi od 1918. Njegova crkvene skladbe izlaze u glazbenim priložima Sv. *Cecilije* od 1922. U to vrijeme on već uveliko radi na promicanju cecilijskih ideja kod nas i s velikim zanimanjem prati zbivanja na crkveno-glazbenom polju. Značajno je njegovo učešće u radu našeg prvog liturgijskog kongresa u Hvaru 1936. kao i njegova suradnja s našim vodećim crkvenim i crkveno-glazbenim časopisima.

Održavajući vezu sa središtem naše crkvene glazbe, Zagrebom, poznao je mnoge tadašnje ugledne crkvene glazbenike, a s nekima se od njih i dopisivao. To su bili Franjo Dugan st., Zlatko Špoljar, dr Vinko Žganec, Juraj i Mladen Stahuljak, Mladen Pozajčić, dr Josip Andrić, Albe Vidaković i dr. U novije doba upoznaje se i dopisuje s Matom Leščanom, Izakom Špraljom, o. Lorandom Kilbertusom i dr.

Prepekova prijepiska s Franjom Duganom st. bila je prava dragocjenost naše crkvene glazbe. Sadržavala je velik broj pisama. Međutim, sva ta pisma, koja su bila svezana vrpcom u oveći svezanj, završila su u vatri u koju ih je nemarnošću bacila njegova stanodavka. Tako je zauvijek nestala jedna velika kulturna vrijednost.

Vrlo zanimljivo bilo je Prepekovo poznanstvo s Albom Vidakovićem koji je veoma cijenio njegov skladateljski opus. Posjećujući svoju majku u Subotici posjećivao je nekada usput i Prepeka u Petrovaradinu. Učinio mu je tri posjeta u razmaku od 1960. do 1963. Pri trećem posjetu 1963. u vrlo zanimljivom razgovoru koji se vodio, Vidaković je zamolio Prepeka da sklada sve tekstove promjenljivih dijelova mise, jer je vjerovao da je Prepek za to najsposobniji. Poslije kraćeg razmišljanja Prepek je odgovorio da to smatra nepotrebnim jer je to već vrlo dobro uradio o. A. Canjuga. Razgovor se u vezi s tim nastavio, no Prepek nije prihvatio taj prijedlog. Razmišljajući danas o tom susretu s Vidakovićem uviđam da je Prepek pogriješio. Radeći od 1967. do 1981. na obnovi crkvenog pjevanja u Petrovaradinu skladao je sve usklike, pripjevne psalme i aleluja kao i molitve vjernika. Bilo bi vrlo korisno kad bi se svi ovi promjenljivi dijelovi mise našli na okupu u jednom od glazbenih priloga ovoga časopisa.

Ovo kratko sjećanje na pojedinosti iz života i rada S. Prepeka mogu završiti primjedbom da možemo biti sretni što smo u našoj sredini imali stvaraoca tako velikih kvaliteta. Svakim danom postajemo svjedoci sve većeg prisustva njegove umjetnosti među nama što nedvojbeno govori u prilog njenoj vrijednosti.

Đuro RAIKOVIC

SLAVONSKA POŽEGA

Mješoviti pjevački zbor župe sv. Terezije u Slav. Požegi, 19. III. o. g. oprostio se od č. s. maestre Lidije Mahovlić koja je po potrebi premještena u Beograd u tamošnju katedralu Krista Kralja.

Sestra Lidija pripada redu časnih sestara Milosrdnica i njezin rad u župi kao orguljašice i zborovođe trajao je punih 6 godina. Svoje osobine vrsnog pedagoga, visoke glazbene kulture, koju je postigla na papinskom Institutu za crkvenu glazbu u Rimu, prenijela je u slikoviti slavonski gradić Požegu i tu počela svojim djelovanjem.

Za vrijeme njezinog neumornog i predanog rada na polju crkvene glazbe postigla je zapažene uspjehe. Tako je osnovala dječji i omladinski pjevački zbor,

koji je ove godine dobio prvu nagradu na festivalu mladih u Zapolju, a mješoviti pjevački zbor koji danas broji oko 30 članova, dovela je do razine renomiranog zbora.

Na blagdan sv. Josipa zbor je veoma lijepo i skladno izveo četveroglasnu Sattnerovu latinsku misu i time se ujedno oprostio od svoje učiteljice.

Maestri sestri Lidiji neka budu ovi do sada postignuti uspjesi najljepša nagrada za njezin neumorni rad koji nije bio uzaludan i poželimo joj u novoj sredini mnogo uspjeha na širenju glazbene crkvene kulture, a zbor će plodove njezina rada čuvati i nadalje gajiti te ih prenijeti na mlada pokoljenja.

I. Novak

KOLAUDACIJA ORGULJA U KASTEL STAROM

Prošle godine (1983.) na blagdan župskog patrona B. D. M. od Krunice, koji se popularno zove Rozarica i od vjeka se u Kaštel Starom (splitska nadbiskupija) slavi u prvu nedjelju listopada, na popodnevnoj službi Božjoj koju je predvodio (tada još pomoćni biskup splitski) kotorski biskup msgr. Ivo Gugić uz veliko sudjelovanje vjernika i svećenika blagoslovljene su i kolaudirane nove orgulje koje je izradio orguljar iz Ljubljane gosp. Anton Jenko. (O samim orguljama već je u Sv. C., br. 3. 1983. pisala Hrvojkica Mihanović.)

Program proslave započeo je, dakle, blagoslovom orgulja, pozdravom kuma orgulja gosp. Ivana Mateljana i riječima župnika don Mate Selaka koji je najviše zaslužan da su orgulje došle u lijepu i najveću crkvu splitske nadbiskupije koja je dovršena za njegovu župnikovanja. On je u svom govoru zahvalio u svoje ime, u ime svoga vrlo aktivnog pastoralnog vijeća svim dobročiniteljima orgulja, posebno spomenuvši kuma orgulja gosp. Mateljana i kumu gospođicu Mariju Lukas, bez čijeg zaista velikog novčanog dara ne bi bilo moguće nabaviti nove orgulje. Pod svetom misom pjevao je mješoviti zbor udruženih pjevača donjokaštelanskih župskih zborova koji i inače za blagdane svojih matičnih župa nastupaju ujedinjeno. Zborom je za ovu priliku ravnao dr. Ante Kusić, a na novim orguljama je pratila mo. s. Mirta Mačina Skopljanac. Zbor je pjevao *Pučku misu* don Sime Marovića, Zajčevu *Ave Maria* i Marcellovu *Nebesa silna*. Pod misom je propovijedao dr. P. Z. Blajić o sadržaju blagdana i o orguljama u liturgiji naglasivši da je kolaudacija orgulja kulturno-vjerski događaj koji nadilazi okvire jedne župe. Poslije mise uslijedio je koncert toliko bogat programom da je mogao i nevezan uz blagdanskou liturgiju za sebe biti dostatan uz prigodu blagoslova i kolaudacije orgulja. Kroz program je vodio dr. Blajić.

Bez posebnog kritičkog vrednovanja izvedbe donosimo sadržaj programa kolaudacije orgulja.

1. D. Buxtehude: *Toccat i Fuga u F-duru* (svira s. Mirta)
2. G. F. Händel: *Podaj, o Bože*, arija iz *Rinalda* (pjeva bariton don A. Kusić)
3. J. S. Bach: *koral Von Gott will ich nicht lassen* (svira s. Mirta)
4. J. S. Bach: *Toccat i Fuga u d-molu* (svira s. Mirta)
5. L. Cherubini: *Ave Maria* (pjeva duet: tenor Stipe Drnić i bariton A. Kusić)
6. Ch. M. Widor: *Toccat u F-duru* (svira s. Mirta)
7. Ch. Gounod: *Ave Maria* (pjeva tenor Ante Ivić)

8. Engelhart: *Ave Maria* (pjeva kvartet: tenor Stipe Drnić, tenor II. Jure Radić, bariton A. Kusić i bas Ivan Kedžo)
9. A. Klobučar: iz *Pjesme Stvorova* (svira s. Mirta)
10. I. Peran: *Improvizacije na pjesme Ispod Klisa, O Marijo Majko, Gospi od Otoka* (svira p. Peran)
11. B. Marcello: *Nebesa silna* (pjeva donjokaštelanski zbor)

Zajedničkom *Lijepom našom* završio je bogat sadržajem i kvalitetnom izvedbom koncert iz kojega bih ipak posebno izdvojio izvedbu Widorove *Toccate* (s. Mirta), Engelhertove *Ave Maria* (kvartet) i Zajčeve *Ave Maria* (donjokaštelanski zbor). Sve pjevane točke na orguljama je pratila s. Mirta.

Za sve aktivne sudionike svečanosti župnik don Mate Selak, župsko pastoralno vijeće i časne sestre milosrdnice (koje u župi katehiziraju, vode pjevanje i drže dječji vrtić) priredile su bogatu zakusku začinjenu lijepom pjesmom i ugodnim raspoloženjem.

Samostalno župski zbor koji redovito nedjeljom pjeva vodi s. Karmel Carić. Taj je zbor nastupio istog jutra na svečanoj liturgiji koju je predvodio dr. Drago Šimundža; svirala je s. Karmel, a dirigirao don Zdravko Blajić.

Nadam se da se i uredništvo Sv. C. pridružuje čestitkama župniku, župskom pastoralnom vijeću, pjevačkom zboru i župljanima na novim orguljama sa željom da obilato i kvalitetno služe svrsi zbog kojih su i nabavljene.

Petar Zdravko BLAJIĆ

PJEVAČKI ZBOR ŽUPE SV. JURJA NA BREGU

Jesmo li se koji put upitali koliko truda, muke, koliko napora moraju uložiti pjevači crkvenog pjevačkog zbora neke od naših župa da bi zbornim pjevanjem ili pak predvođenjem pučkog pjevanja, uzveličali liturgijsko slavlje? Dakako da jesmo, napose ako u takvom zboru pjevamo, a još više ako nam je povjeren nimalo lagana i vrlo odgovorna dužnost voditelja pjevačkog zbora. Ali, znamo li doista cijeniti taj trud?

Neka ovih nekoliko redaka bude skromna zahvala svim pjevačima koji, žrtvujući mnoge sate svog, u današnjem tempu života vrlo dragocjenog vremena za pjevanje, nastoje pjesmom u liturgijskim slavljinama približiti duh čovječji Bogu, omogućiti vjernicima što lakše praćenje i sudjelovanje u liturgijskim činima, te tako ostvariti jedan od najvažnijih zadataka svojeg pjevačkog poziva.

Malo je onih koji nisu čuli za lijepo, zeleno Medimurje opjevano u mnogim pučkim popijevkama. Listajući stranice Sv. *Cecilije* već smo mnogo toga mogli saznati o crkvenom pjevanju u medimurskim župama u proteklim razdobljima ovoga stoljeća. Ali zar ne bi trebalo nekoliko riječi reći i o ljudima koji žive, čiji rad je gotovo neprimjetan, tih, a ipak ne manje značajan za razvoj crkvenog pjevanja i liturgijske glazbe općenito, o ljudima koji dio sebe, svoju pjesmu daruju drugima, o ljudima koji žive s pjesmom i kojima nikakva žrtva nije teška? Da bismo opravdali ovakvo mišljenje spomenimo samo da nema župe u Medimurju u kojoj na ovaj ili onaj način, već prema trenutnim prilikama, crkveno pjevanje ne bi bilo prisutno, a da se u više župa vrlo lijepo njeguje i razvija crkveno pjevanje — negdje, doduše, samo pučko, ali u župama s većim crkvenim pjevačkim zborovima i zbornom, i to s vrlo zavidnim repertoarom zbornih skladbi

Prozorimo, dakle, nekoliko riječi o pjevačima jednog takvog pjevačkog zbora: mješovitog pjevačkog zbora župne crkve Sv. Jurja na Bregu. No da bismo ipak imali makar djelomičan uvid u razvoj crkvenog